

به نام خدا

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

بیمارستان برکت شهید ساری قرچک

نحوه تزریق انسولین قلمی در

بیماران دیابتی

دفتر پرستاری

واحد آموزش به بیمار

دی ماه ۱۴۰۲

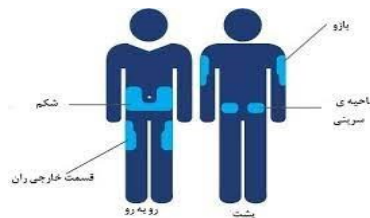
روابط عمومی بیمارستان برکت شهید ساری قرچک

• جهت دور انداختن سوزن های استفاده شده می توانید ظرف های مخصوص اجسام تیز را از داروخانه تهیه کنید و یا از ظرف خالی مواد شوینده که مقاوم در برابر سوراخ شدن هستند، استفاده کنید.

محل تزریق انسولین:

انسولین در بافت چربی زیر پوست بایستی تزریق شود. چهار محل اصلی تزریق شامل شکم، بازوها، سطح جلو و کناره خارجی ران ها و باسن می باشد. محل تزریق را به طور مرتب تغییر دهید. تزریق مداوم در یک محل موجب سفت شدن و تخریب بافت پوست آن قسمت خواهد شد. اگر بیشتر از یک تزریق در روز انجام می دهید، از چند محل برای تزریق استفاده کنید. به طور مثال، صبح ها در اطراف ناف به صورت چرخشی و با فاصله یک و نیم سانتی متر از محل تزریق قبلی و بعد از ظهر ها در پاها یا بازوها به صورت چرخشی که ذکر شد، تزریق کنید. (جذب انسولین در شکم سریعتر از بازوها، در بازوها سریعتر از ران ها و در ران ها سریعتر از باسن است.

توجه: تنظیم میزان انسولین دریافتی باید توسط پزشک معالج انجام شود. از کم و زیاد کردن خودسرانه میزان انسولین خودداری کنید.

تزریق انسولین اضافی، مصرف نکردن وعده های غذایی و فعالیت بیش از حد باعث افت قند خون خواهد شد.

علائم افت قند خون: عرق ریزش، سردرد و سرگیجه، تپش قلب، لرزش، دوبینی، عصبانیت، کاهش هوشیاری و ...

درمان افت قند خون: یک لیوان آب میوه، عسل، شکلات های سفت، دو قطعه بیسکویت و ...

نکته: هرگز بلافاصله بعد از فعالیت های سنگین مثل ورزش کردن، انسولین به ویژه انسولین نوورپید را تزریق نکنید. به این دلیل که احتمال افت قند خون بالا می رود.

۶) نحوه ی تزریق انسولین

• سر سوزن را به طور کامل داخل پوست وارد نمایید. نیازی به تمیز کردن محل تزریق با پنبه الکی نیست (مگر اینکه به صورت آشکار دارای آلودگی است. در این صورت ابتدا محل را به خوبی بشوید و خشک کنید). اگر از پنبه الکی برای تمیز کردن پوست استفاده می کنید، اجازه دهید تا پوست کاملاً خشک شود.

• دکمه فشاری را تا انتها فشار دهید تا عدد صفر مقابل نشانگر قرار گیرد.

• سر سوزن می بایست حداقل ۱۰ ثانیه داخل پوست بماند تا اطمینان حاصل شود که دوز کامل وارد بدن شده است.

زاویه تزریق را با توجه به قطر عضله انتخاب کنید (در افراد چاق با زاویه ۹۰ درجه و در افراد لاغر با زاویه ۴۵ درجه).

اگر بعد از تزریق، شاهد خارج شدن خون و یا انسولین از محل تزریق شدید، چند ثانیه محل تزریق را فشار دهید. هرگز محل تزریق را ماساژ ندهید.

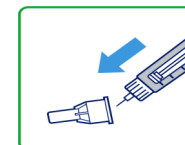

۷) جدا کردن سر سوزن

• درپوش بزرگ خارجی سر سوزن را بگذارید و سر سوزن را در خلاف جهت عقربه های ساعت بچرخانید تا باز شود.

• سر سوزن را دور انداخته و درپوش قلم را دوباره در جای خود قرار دهید.

• برای هر تزریق از یک سر سوزن جدید استفاده کنید. سرسوزن را بعد از هر تزریق جدا کنید. در غیر اینصورت ممکن است به هنگام تغییر دما، انسولین به بیرون نشت کند.

انسولین چیست؟

تمام سلول های بدن، برای اینکه به درستی کار خود را انجام دهند، به قند یا گلوکز نیاز دارند. قند یا گلوکز از طریق هورمونی به نام انسولین وارد سلول های بدن می شود. این هورمون در لوزالمعده ساخته و ترشح می شود. در بیماری مرض قند یا دیابت، انسولین به میزان کافی توسط لوزالمعده ساخته نمی شود و یا بدن قادر به استفاده از انسولین تولید شده نیست (مقاومت به انسولین). بنابراین سطح قند خون به میزان خطرناکی بالا می رود که اگر درمان و کنترل نشود، ممکن است موجب عوارض جدی شود.

انواع انسولین قلمی:

انواع مختلفی از انسولین با توجه به سرعت شروع اثر آنها و طول مدت باقی ماندن آنها در بدن وجود دارند.

- انسولین سریع الاثر: مثل انسولین لیسپرو (هومولوگ)، آسپارت (نوولوگ): بلافاصله قبل از صرف غذا، تزریق کنید.
- انسولین طولانی اثر: مثل انسولین گلارژین (لانتوس).
- انسولین نوومیکس که ترکیبی از انسولین های سریع اثر و متوسط اثر هستند.

نحوه تزریق انسولین قلمی

۱) بررسی قلم

- نام و رنگ برچسب قلم خود را بررسی کنید تا مطمئن شوید نوع انسولین صحیح در آن می باشد.
- درپوش قلم را بردارید.

۲) مخلوط کردن محتویات قلم

- قلم را در وضعیت افقی نگاه داشته و آن را بین دو دست، ۱۰ مرتبه بغلطانید .

۳) ادامه مخلوط کردن محتویات قلم

- سپس قلم را ۱۰ مرتبه به بالا و پایین حرکت دهید تا گلوله شیشه ای درون محفظه انسولین از یک انتها به انتهای دیگر جابجا شود.
- اطمینان حاصل نمائید که انسولین به صورت یکدست سفید و شیری شده باشد. در غیر اینصورت، این حرکات را تکرار کنید.

۴) جایگذاری سر سوزن جدید

- درپوش محافظ سر سوزن جدید را بردارید.
- سر سوزن جدید را با پیچاندن آن به سر قلم محکم کنید.
- هر دو درپوش سر سوزن را بردارید. درپوش بزرگ بیرونی را نگه دارید.

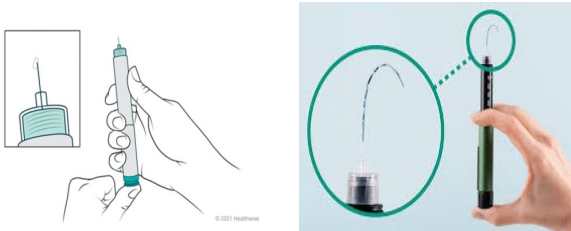

۵) آماده سازی برای هواگیری

به منظور جلوگیری از تزریق هوا و اطمینان از مصرف مقدار صحیح، لازم است قبل از هر بار تزریق، درجه انتخاب دوز را چرخانده و روی عدد ۲ قرار دهید..

قلم را به گونه ای که سر سوزن به سمت بالا باشد، نگه دارید و با انگشت به ملایمت چند ضربه به محفظه انسولین ضربه بزنید.

ضمن نگه داشتن سر سوزن به سمت بالا، دکمه فشاری را تا آخر فشار دهید. با این حرکت، انتخاب کننده دوز روی صفر بر می گردد و باید یک قطره انسولین از نوک سر سوزن خارج شود.

۶) انتخاب دوز

- بررسی کنید که درجه انتخاب دوز روی صفر قرار داشته باشد.
- با چرخاندن انتخاب کننده دوز، دوز مورد نیاز خود را انتخاب کنید.
- در صورت نیاز به تصحیح، با چرخاندن انتخاب کننده دوز به هر دو جهت می توان مقدار بیشتر و یا کمتری را انتخاب نمود.
- نمی توان مقداری بیشتر از آنچه که در کارتریج مانده را بکشید

